

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

13.09.2021

Lēmums Nr. 4-02/86
Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras
nepiemērošanu

Adresāts:

Gulbenes novada dome, adrese: Ābeļu iela 2, Gulbene, Gulbenes novads, LV-4401,
elektroniskā pasta adrese: dome@gulbene.lv

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Gulbenes novada teritorijas plānojuma grozījumi (turpmāk – Teritorijas plānojuma grozījumi)

Izvērtētā dokumentācija:

Gulbenes novada domes (turpmāk – Izstrādātāja) 2021. gada 13. augusta vēstule Nr. GND/4.10/21/2854 “Par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu” un tai pievienotais iesniegums “Par Gulbenes novada teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes uzsākšanu” (turpmāk – Iesniegums), Gulbenes novada domes 2021. gada 25. marta sēdes lēmums Nr. GND/2021/349 (protokols Nr. 3, 38.§) “Par Gulbenes novada teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes uzsākšanu un Darba uzdevuma apstiprināšanu” un Darba uzdevums Gulbenes novada teritorijas plānojuma grozījumu izstrādei (turpmāk – Darba uzdevums), Valsts vides dienesta Vidzemes reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – VVD Vidzemes RVP) vēstule Nosacījumi Nr. 0500200-5 “Gulbenes novada teritorijas plānojuma grozījumu izstrādei”, Veselības inspekcijas 2021. gada 13. maija vēstule Nr. 4.6.3.-10/242V/76 “Nosacījumi teritorijas plānojumam” un Dabas aizsardzības pārvaldes Vidzemes reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2021. gada 13. maija vēstule Nr.4.8/2752/2021-N “Par nosacījumiem un informācijas sniegšanu Gulbes novada teritorijas plānojuma grozījumiem”.

Izstrādātāja viedoklis:

Teritorijas plānojuma grozījumiem stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums) var nepiemērot, jo plānoto grozījumu apjoms Gulbenes novada teritorijas plānojumā (turpmāk – Teritorijas plānojums) ir neliels un skar teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus (turpmāk – TIAN), kuros plānots paredzēt ierobežojumus azartspēļu uzņēmumiem. Savukārt Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā plānots veikt precizējumus kultūras pieminekļu robežu un aizsargjoslu slānī sakarā ar izmaiņām, ko ir veikusi Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Likums) 23. viens *prim* panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kuram saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas

teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Vides pārraudzības valsts birojam (turpmāk – Birojs) – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23. trīs *prim* panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.

2. 2021. gada 13. augustā Birojā saņemta Gulbenes novada domes 2021. gada 13. augusta vēstule Nr. GND/4.10/21/2854 “*Par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu*”, kurā norādīts, ka saskaņā ar Gulbenes novada domes 2021. gada 25. marta sēdes lēmumu Nr. GND/2021/349 (protokols Nr. 3, 38.§ “*Par Gulbenes novada teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes uzsākšanu un Darba uzdevuma apstiprināšanu*” (turpmāk – Lēmums) tiek izstrādāti Teritorijas plānojuma grozījumi. Atbilstoši Iesniegumam, Lēmumam un Darba uzdevumam:

2.1. Teritorijas plānojuma grozījumi tiks izstrādāti saskaņā ar Gulbenes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2014.–2030.gadam (turpmāk – Ilgtspējīga attīstības stratēģija) noteikto ilgtermiņa mērķu, stratēģisko prioritāšu un stratēģisko mērķu ieviešanu, Teritorijas plānojumu, Vidzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2030, kā arī ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030.gadam.

2.2. Teritorijas plānojumu grozījumu izstrāde paredzēta atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumos Nr. 628 “*Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 628) paredzētajai kārtībai, izvērtējot izmaiņas normatīvajā regulējumā attiecībā uz Teritorijas plānojumu.

2.3. Ar plānošanas dokumentu netiek plānotas darbības, kas atbilst Likuma 1. un 2. pielikumā paredzētām darbībām, kurām nepieciešams piemērot ietekmes uz vidi novērtējuma un/vai sākotnējā novērtējuma procedūru.

2.4. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā “*OZOLS*” pieejamo informāciju Gulbenes novada teritorijā atrodas šādas Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas (*Natura 2000*) teritorijas – dabas liegumi: “*Dūres mežs*”, “*Krapas gārša*”, “*Liellais mārku purvs*”, “*Liellais purvs*” un “*Zepu mežs*”, kuru aizsardzības un izmantošanas kārtību nosaka vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, kā arī dabas liegumi “*Kadājs*”, “*Mugurves pļavas*”, “*Lubāna mitrājs*” un “*Sitas un Pededzes paliene*”, kuru aizsardzības un izmantošanas kārtību nosaka individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi. Dabas liegumiem “*Kadājs*”, “*Mugurves pļavas*”, “*Sitas un Pededzes paliene*”, kā arī dabas lieguma “*Lubānas mitrājs*” teritorijā esošajam dabas liegumam “*Pededzes lejtece*” ir izstrādāti dabas aizsardzības plāni. Iesniegumā norādīts, ka plānošanas dokumentā nav paredzētas darbības, kas varētu ietekmēt īpaši aizsargājamās dabas teritorijas.

3. Atbilstoši Darba uzdevumam ar Teritorijas plānojuma grozījumiem tiek plānots:

3.1. Veikt nepieciešamos grozījumus Teritorijas plānojuma TIAN, t.sk.:

3.1.1. noteikt stingrākas prasības azartspēļu uzņēmumiem, visās novada teritorijās aizliedzot ierīkot jaunus un paplašināt esošos azartspēļu uzņēmumus (kazino, spēļu zāles, bingo zāles, totalizatorus, derību pieņemšanas vietas u.tml.);

3.1.2. izvērtēt prasības attiecībā uz funkcionālajām zonām, to apbūves parametriem, atļauto izmantošanu un citiem rādītājiem, ņemot vērā aktuālo sociāli ekonomisko situāciju un paredzamās nākotnes tendences;

3.1.3. veikt nepieciešamos tehniska rakstura (redakcionālus) grozījumus;

3.1.4. pārskatīt un precizēt lietotos terminus.

- 3.2. Veikt nepieciešamos labojumus Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā:
- 3.2.1. veikt nepieciešamos labojumus Teritorijas plānojuma funkcionālajā zonējumā;
  - 3.2.2. veikt precizējumus kultūras pieminekļu robežu un aizsargjoslu slānī, sakarā ar izmaiņām, ko veikusi Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde.
4. Izstrādātāja atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumos Nr.157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III daļā noteiktajam ir veikusi konsultācijas par plānošanas dokumenta Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību ar VVD Vidzemes RVP, DAP administrāciju, Veselības inspekciju u.c. institūcijām saistībā ar nosacījumiem par plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi, kā arī par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību. Iesniegumam pievienotas:
- 4.1. VVD Vidzemes RVP vēstule Nosacījumi Nr. 0500200–5 “*Gulbenes novada teritorijas plānojuma grozījumu izstrādei*”. VVD Vidzemes RVP uzskata, ka Stratēģiskais novērtējums Teritorijas plānojuma grozījumiem nav nepieciešams, ņemot vērā plānoto grozījumu apjomu, kā arī vadoties no Likuma 23. divi *prim* panta kritērijiem un pamatojoties uz Noteikumu Nr. 157 2. punktu. VVD Vidzemes RVP sniegusi nosacījumus Teritorijas plānojuma grozījumu izstrādei, tostarp norādījusi uz jautājumiem, kam īpaši pievēršama uzmanība plānošanas dokumenta izstrādē - aktualizējamās vides un dabas resursu aizsargjoslas, drošības, ekspluatācijas aizsargjoslas, sanitārās u. c. aizsargjoslas, aktuālajai informācijai par dabas pieminekļiem, kā arī jaunveidojamu apbūves teritoriju kanalizācijas un ūdensapgādes sistēmu efektivitātei.
  - 4.2. DAP administrācijas 2021. gada 13. maija vēstule Nr.4.8/2752/2021–N “*Par nosacījumiem un informācijas sniegšanu Gulbes novada teritorijas plānojuma grozījumiem*”, kurā nav izvirzīta prasība plānošanas dokumentam veikt Stratēģisko novērtējumu, bet sniegti nosacījumi plānošanas dokumenta izstrādei, tostarp attiecībā uz maz pārveidotām dabas teritorijām, īpaši aizsargājamo sugu un biotopu atradnēm, bioloģiski vērtīgajiem zālājiem un ainaviski augstvērtīgajām teritorijām.
  - 4.3. Veselības inspekcijas 2021. gada 13. maija vēstule Nr. 4.6.3.–10/242V/76 “*Nosacījumi teritorijas plānojumam*”. Veselības inspekcija ir izvirzījusi prasības Teritorijas plānojuma grozījumu izstrādei, bet nav sniegusi viedokli par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību plānošanas dokumentam.
5. Teritorijas plānojuma grozījumi nav ietverti to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējis ar Iesniegumu sniegto informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē, ka konkrētais plānošanas dokuments atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams:
- 5.1. Likuma 23. divi *prim* pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23. divi *prim* panta 1. punkts), tostarp to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23. divi *prim* panta 1. punkta a., b., c., d. apakšpunkts). Tāpat Likuma 23. divi *prim* panta 2. punkts noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23. divi *prim* panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās

teritorijas jutīgums, tostarp ietekme uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.

- 5.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem, ja tie ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai vai to īstenošanai var būt būtiska ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (*Natura 2000*).
- 5.3. Šādā kontekstā Birojs secina, ka Teritorijas plānojuma grozījumu izstrāde paredzēta ar mērķi noteikt TIAN stingrākas prasības azartspēļu uzņēmumiem, visās novada teritorijās aizliedzot ierīkot jaunus un paplašināt esošos azartspēļu uzņēmumus, kā arī Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā veikt precizējumus kultūras pieminekļu robežu un aizsargjoslu slānī. Līdz ar to Birojs nekonstatē, ka ar Teritorijas plānojuma grozījumu izstrādi pašvaldība būtu paredzējusi nozīmīgi grozīt jau spēkā esošā Gulbenes novada teritorijas plānojumā ietvertu plānojuma koncepciju un pašreizējo teritoriju izmantošanu, radīt priekšnoteikumus jaunām, nozīmīgām vides problēmām, kas ietekmē plānošanas dokumentus arī citos plānošanas līmeņos (Likuma 23. divi *prim* panta 1. punkta b. un c. apakšpunkts). Teritorijas plānojumam ir veikts Stratēģiskais novērtējums un izstrādāts vides pārskats, par kuru Birojs 2017. gada 20. decembrī izdevis atzinumu Nr. 10¹. Teritorijas plānojuma grozījumi ir plānošanas dokuments, ko apstiprina vietējā pašvaldība, un tā realizācija var notikt atbilstoši spēkā jau esošajiem hierarhiski augstākiem pašvaldības plānošanas dokumentiem. No Iesnieguma izriet, ka būtiskākās izmaiņas plānotas, nosakot teritorijas un objektus saskaņā ar regulējumu, ko noteic Noteikumi Nr. 628 un šī brīža plānošanas stadijā nav indikāciju, ka būtu paredzētas jaunas darbības, kas būtiski ietekmēs vides kvalitāti, radīs riskus nesasniegt vides kvalitātes mērķus, radīt vides kvalitātes normatīvu pārsniegumus (Likuma 23. divi *prim* panta 1. punkta d. un e. apakšpunkts, 3. punkta c. un d. apakšpunkts).
- 5.4. No Iesnieguma tāpat neizriet, ka Teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes mērķis būtu ieplānot Likuma 1. un 2. pielikuma darbības. Izvērtējis Birojā iesniegto informāciju, kas pamato Teritorijas plānojuma grozījumu izstrādi, arī Birojs nekonstatē, ka attiecīgās darbības tiktu pašlaik paredzētas, attiecīgi plānošanas dokuments nav pielīdzināms Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktā noteiktam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums nepieciešams. Tomēr gadījumā, ja turpmākajā plānošanas dokumenta izstrādes gaitā tomēr tiek konstatēts, ka tiks īstenotas nozīmīgas izmaiņas (piemēram, tādas, kas paplašina teritorijas, kurās izvietojami Likuma 1. un/vai 2. pielikuma objekti, vai nozīmīgi groza izmantošanas nosacījumus šādās teritorijās, vai citu teritoriju izmantošanas nosacījumos tiek iestrādātas normas, kas pieļauj Likuma 1. un/vai 2. pielikuma darbību īstenošanu u.c.), Gulbenes novada pašvaldībai jākonsultējas ar VVD Vidzemes RVP par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību un nepieciešamības gadījumā informācija par izmaiņām sākotnējā plānošanas iecerē (par ko pieņemts šis lēmums) jānosūta Birojam jautājuma par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izlemšanai.
- 5.5. Atbilstoši Iesniegumā sniegtajai informācijai plānošanas dokuments nav saistīts ar tādu darbību plānošanu, kam būs būtiska vai negatīva ietekme uz novadā esošajām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, kā arī plānotās izmaiņas nav saistāmas ar ietekmi uz Eiropas un Latvijas nozīmes aizsargājamiem biotopiem, sugām un to dzīvotnēm. Pie

---

¹ Pieejams: <https://www.vpvb.gov.lv/lv/atzinumi>

nosacījuma, ka, izstrādājot Teritorijas plānojuma grozījumus, tiks ievēroti saņemtie institūciju nosacījumi, kā arī spēkā esošie normatīvie akti, ar plānošanas dokumenta izstrādi (un tā īstenošanu) nav sagaidāma būtiska un negatīva ietekme uz īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem, kā arī citām jutīgām vides teritorijām (Likuma 23. divi *prim* panta 3., 4. punkts). Līdz ar to nav konstatējams, ka Lokālplānojums atbilstu Likuma 4. panta trešās daļas 2. punktā noteiktam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums nepieciešams.

5.6. Ņemot vērā minēto pašlaik pieejamo informāciju, plānošanas dokumentam Stratēģiskā novērtējuma procedūra nebūtu lietderīga, tās obligātu nepieciešamību atbilstoši savai kompetencei nav konstatējusi arī VVD Vidzemes RVP, Veselības inspekcija un DAP administrācija, ja tiek izpildīti konkrēti nosacījumi.

6. Līdz ar to, Birojs, izvērtējot tā rīcībā esošo un iesniegto informāciju saskaņā ar Likuma 23. divi *prim* panta 1., 2., 3. un 4. punkta nosacījumiem konstatē, ka Gulbenes novada teritorijas plānojuma grozījumiem Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams.

Piemērotās tiesību normas:

- Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 4. pants, 23. divi *prim* pants, 23. trīs *prim* pants;
- Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” 5., 6., 7. punkts;
- Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 “*Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*”;
- Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumi Nr. 628 “*Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem*”.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Pamatojoties uz izvērtēto dokumentāciju un faktiem, kā arī šajā lēmumā ietverto faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu, argumentiem un apsvērumiem, Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktajiem Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijiem un piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Birojs atbilstoši Likuma 23. trīs *prim* panta 1. punktam secina, ka plānošanas dokumenta īstenošanai nav paredzama tik būtiska negatīva ietekme uz vidi, lai piemērotu Stratēģisko novērtējumu.

Lēmums:

Nepiemērot Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Gulbenes novada teritorijas plānojuma grozījumiem.

Direktora p.i.,

Ietekmes uz vidi novērtējuma daļas vadītāja (paraksts*)

Iveta Jēgere

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Lēmums nosūtīts:

- Gulbenes novada domei, *E.Adresē*.
- Valsts vides dienesta Vidzemes reģionālai vides pārvaldei, *E.Adresē*.